

NORSK FORM

Design og arkitektur for et bedre samfunn

ARTIKKEL

JACOB-PRISEN TIL PETER OPSVIK

PUBLISERT 04.09.12 OPPDATERT 04.09.12

Møbeldesigneren Peter Opsvik blir tildelt Jacob-prisen for 2012.

Jacob-prisen er Norsk Forms høyeste utmerkelse til norske formgivere, og den har vært delt ut siden 1957. Prisen er oppkalt etter gullsmed og designer Jacob Tostrup Prytz. Prytz spilte en viktig rolle for fremveksten av norsk kunsthåndverk. Han var den første som fikk Jacob-prisen i 1957.

Peter Opsvik får overrakt prisen under Norsk Forms prisfest onsdag kveld - et arrangement som er åpent for alle, på DogA Norsk Design-og Arkitektursenter i Oslo sentrum.

Tripp Trapp

Juryen skriver i sin begrunnelse:

Opsvik har, gjennom et snart 50 år langt virke, levert en lang rekke designobjekter som blir stående som ikoner. Opsviks karriere skjøt for alvor fart da han i 1972 introduserte en ny holdning til det å sitte. Én type stol skulle brukes av alle, uavhengig av størrelse. Resultatet ble 'Tripp Trapp' for Stokke. Stolen løfter alle rundt bordet opp til samme nivå og gjør alle likeverdige. 'Tripp Trapp' er først og fremst en barnestol, og

i vår kollektive bevissthet er stolen selve bildet på hvordan en barnestol skal se ut.

En kropp i bevegelse

I 1984 designet Peter Opsvik stolen Capisco for Håg. Inspirert av den dynamiske holdningen rytterne har på hesteryggen introduserte han nye måter å sitte på. Capisco åpner for frihet til bevegelse og utfordrer brukerne til å innta flest mulig ulike sitteposisjoner gjennom en arbeidsdag. Budskapet var nytt og fremmed, men ble akseptert og til slutt omfavnet. Capisco er en suksess og ble i 2010 modernisert og relansert i en plastutgave med navnet «Capisco Puls».

Gjennom sittetreet «Garden» for Stokke fra 1985, ble norsk møbeldesign koblet på viktige strømninger i Europa. Mellom greiner og stoppede baller forlater du gulvet, klatrer opp i rommet og kan prøve ut alle mulige sittestillinger. «Garden» hentet det postmoderne bruddet i design hjem til Norge – ikke bare som en stilistisk øvelse i annerledeshet, men som en poetisk provokasjon mot kategoritenkning og samtidig en annonsering av totalprosjektet til Opsvik: «En kropp i bevegelse har det bedre enn en kropp i ro». Hos Opsvik er stoler aldri bare stoler. De er apparater som tillater og oppmuntrer til bevegelse – til strekk, bøy og tøy.

Vanskelig å sette i bås

I 2000 etablerte Opsvik stiftelsen 'The Minor Foundation for Major Challenges'. Stiftelsen finansierer kommunikasjonsprosjekter som har som mål å redusere menneskeskapte klimaendringer. Stiftelsen eier 34 % av aksjene i Peter Opsvik AS.

En del av Peter Opsviks arbeider lar seg rett og slett ikke sette i bås. Eksempler er de skulpturelle objektene i «Cylindra-serien» og den uutgrunnelige serien 'Family on the Wall' – dyreaktige skulpturer der beina kan brukes til fløyter, setene kan brukes til trommer og som ellers kan settes opp som ekstra sitteplasser når behovet melder seg.

I dette spennet mellom det nøkterne og det nyttige på den ene siden og det lekne og drømmende på den andre siden, går det en rød tråd: en kompromissløs vilje til eksperimentering. Arbeidene til Opsvik beskjefter seg sjelden med små endringer av det bestående og det godtatte, men oppleves som brudd med tradisjoner, konvensjoner og forutinntatte holdninger. Opsviks største

kommersielle suksesser er grunnleggende eksperimentelle. Dette har gitt ham en posisjon og en frihet som fagutøver som er enestående i bransjen.

Livsproduksjon

Som en del av Balans-gruppen fikk Peter Opsvik Jacob-prisen i 1986. Prisen ble delt ut for et spesifikt produkt som er en liten del av Opsviks imponerende livsproduksjon. Med årets Jacob-pris ønsker juryen å hedre designeren som enkeltperson, banebrytende formgiver og faglig fyrtårn.

Peter Opsvik er en av våre viktigste og mest selvstendige møbeldesignere gjennom tidene – ikke bare i Norge, men i Norden.